

U ARHEOLOŠKOM MUZEJU ZADAR UČENICI KLASIČNE GIMNAZIJE IVANA PAVLA II. ČITALI DAROVNICU RIBOLOVNOG PRAVA IZ 995. GODINE

Zadar i u srednjem vijeku čita

ZADAR - U okviru manifestacije "Zadar čita" jučer su u Arheološkom muzeju Zadar učenici Klasične gimnazije Ivana Pavla II. čitali srednjovjekovni zadarski dokument o pravu ribarenja.

Na Odjelu za srednjovjekovnu arheologiju okupljene je prvo pozdravila Marija Brkić, osoba za odnose s javnošću u Arheološkom muzeju.

- Danas čitamo^ novine, knjige SMS poruke, plakate... Čitamo potrebno i nepotrebno, dobro i loše štivo, literarna ostvarenja, crne kronike i znanstvene oglede, ali zasigurno rijetko čitamo srednjovjekovne tekstove. Čitamo da bismo čitali, iz zabave, znatiželje, potrebe, ali čitamo i da bi učili, odrastali, kulturno

Učenici Klasične gimnazije Karla Anić, Andrija Cecić, Tina Dražović i Josipa Butić čitali su latinski tekst i prijevod originalne Darovnice kojom zadarski plemići ustupaju samostanu Sv. Krševan u Zadru svoje pravo ribarenja na otocima Molatu i Tilagu

napredovali, obrazovali se... Svaki tekst nosi obavijest, traži komunikaciju, povratnu informaciju... Traži čitača i slušača. Danas smo i jedno i drugo, rekla je Brkić.

Učenici Klasične gimnazije Karla Anić, Andrija Cecić, Tina Dražović i Josipa Butić čitali su latinski tekst i prijevod originalne Darovnice kojom zadarski plemići ustupaju samostanu Sv. Krševan u Zadru svoje pravo ribarenja na otocima

Molatu i Tilagu. Dokument je u 19. stoljeću Franjo Rački datirao u 995. godinu, a danas se čuva u Povijesnom arhivu u Zadru.

Tekst potiče i neka druga pitanja.

- Potiče pitanje podrijetla i sadržaja termina *prior*, značenje termina *auctor*, pitanje darovanih ribolovnih prava, specifičan položaj Dalmacije u organizaciji bizantske uprave, pitanje ovlaštenosti Petra Krešimira IV. i drugo. Također, isprava pomaže pri upoznavanju tadašnjih općih društvenih i političkih prilika u Zadru, Dalmaciji i Hrvatskoj, kazao je Dokoza.

Brkić i Dokoza su ta pitanja prisutnima i razjasnili. Između ostalog, zanimljiv je bio način darovanja ribolovnih prava.

- U ispravi stoji da su darovatelji položili ispravu na oltar obdarene crkve i uspostavili kontakt izravno sa sv. Krševanom. To je arhaična formalnost koja potječe iz langobardskog prava, a nakon 995. se više ne pojavljuje u Hrvatskoj i Dalmaciji, što je još jedan dokaz starine osnovnog sadržaja isprave. Ako bi se nekretnina darovala opatu ili redovnicima, postojala je opasnost da već sljedeća generacija ostane bez gospodarskog temelja. Zato se isprava položila na oltar uz riječi: 'Tebi, blaženi mučenice, Krševane, dajemo ovaj dar...', rekao je Dokoza.

Čitanje je uveličao i nastup Klape Klasične gimnazije Ivana Pavla II.

Katina BAŽDARIĆ

Svaki tekst traži čitača i slušača, istaknuto je jučer u Arheološkom muzeju